

## TALEPAPIR

Det talte ord gælder  
[Sundheds- og Ældreudvalget, Christiansborg, d. 25. april 2019 kl. 15.00 – 16.00,  
lokale 2-011]

### **Samrådsspørgsmål AX, BB og BC om serviceniveauer for ældreplejen og kommunernes økonomi**

Tak til de to spørgere for at indkalde til samrådet her i dag. Der er stillet 3 samrådsspørgsmål – AX, BB og BC – som jeg vil besvare samlet.

Det er jo vigtige emner, vi skal drøfte i dag, og som vi også løbende har drøftet her i kredsene og i Folketinget.

I forhold til spørgsmål AX og debatten om Assens Kommunes serviceniveau, så har jeg efterhånden flere gange svaret på både skriftlige og mundtlige folketingsspørgsmål om min holdning til et serviceniveau med rengøring hver 5. uge og uden gulvvask.

Jeg vil derfor tillade mig at starte min besvarelse af spørgsmål AX med at gentage, hvad jeg allerede har udtalt om sagen fra Assens Kommune:

Rengøring hver 5. uge er uværdigt. Jeg kan ikke understrege det nok, at svækkede ældre skal have den hjælp, som de har brug for. Som jeg også har sagt både over for Folketinget og til pressen, så er eksemplet med rengøring hver femte uge og uden gulvvask efter min mening på ingen måde foreneligt med værdig pleje.

Jeg har også meget svært ved at se, at det kan anses for et reelt tilbud om hjælp – vi taler jo om syge og svækkede ældre, som er afhængige af hjælp.

Vi har kommunalt selvstyre, og derfor er og bliver det en kommunalpolitisk opgave at sikre en ordentlig og værdig ældrepleje, der matcher den enkelte ældre behov for hjælp.

Og derfor må jeg også tilstå, at det har undret mig meget at høre, at borgmesteren i forbindelse med sagen selv har udtalt, at han heller ikke mente, at rengøring hver 5. uge er en værdig ældrepleje. Og samtidig har jeg jo i øvrigt også kunnet konstatere, at der var opbakning fra Socialistisk Folkeparti til et niveau på hver 5. uge.

Ankestyrelsen har oplyst, at Assens Kommune har indsendt en redegørelse, hvoraf det fremgår, at byrådet d. 27. marts har besluttet at rulle deres serviceniveau for rengøring til svækkede ældre tilbage til rengøring hver 3. uge og inklusiv gulvvask.

Ifølge de oplysninger, jeg har fået, er byrådet derfor også i gang med at ændre deres kvalitetsstandard på området, og det glæder mig på vegne af de ældre borgere i Assens Kommune.

Samtidig vil jeg gerne endnu engang slå fast, at uanset et fastsat serviceniveau og en vedtaget kvalitetsstandard, så skal der altså træffes konkrete og individuelle afgørelser med afsæt i den enkelte ældres aktuelle behov. Et serviceniveau er alene vejledende.

Som jeg også har pointeret flere gange, så er det Ankestyrelsen, der som ankeinstans og overordnet tilsynsmyndighed, skal påse, at kommunerne overholder serviceloven.

Det er Ankestyrelsen, der i en klagesag skal påse, om en afgørelse matcher den enkelte ældres behov for hjælp. Og det er også Ankestyrelsen, der skal påse, om en kommunes serviceniveau ligger inden for servicelovens rammer.

Så i forhold til spørgsmålet om, hvorvidt der er en nedre grænse for serviceniveauer for ældreplejen, så fastlægges en sådan nedre grænse løbende via Ankestyrelsens praksis.

Ankestyrelsen har tilbage i 2012 udtalt sig om den nedre grænse for rengøring i forbindelse med en principafgørelse om serviceniveau med rengøring hver 4. uge.

Her udtalte Ankestyrelsen, at det som vejledende udgangspunkt ikke vurderes at være i strid med serviceloven med rengøring hver 4. uge.

Styrelsen understregede dog også meget klart, at borgerens behov går forud for serviceniveauet.

Styrelsen udtalte, at der i forhold til borgerens behov skal ses på borgerens værdighed, integritet og personlige glæde ved at leve i et rent hjem, og navnlig borgerens mulighed for at leve et så normalt liv som muligt.

Jeg ved, at Ankestyrelsen siden februar i år har været i dialog med Assens Kommune om deres håndtering af forløbet. Ankestyrelsen har bedt om en redegørelse fra kommunen, og den har de modtaget d. 28. marts. Ankestyrelsen vil på baggrund af kommunens redegørelse tage stilling til, om der skal rejses en tilsynssag.

Som jeg også har været ude og sige, så er det min holdning, at hvis Ankestyrelsen i en tilsynssag skulle komme frem til, at det er lovligt med rengøring hver 5. uge, så mener jeg, at der er noget galt med vores lovgivning. Og så må vi sætte os sammen – alle Folketingets partier – og se, hvordan vi kan løse det problem.

Til den del af spørgsmål AX, der vedrører kommunernes økonomi, kan jeg oplyse, at

kommunernes ældreudgifter pr. borger på eller over 65 år har været på nogenlunde samme niveau i perioden fra 2012 til 2017.

Med andre ord brugte kommunerne i 2017 således nogenlunde ligeså mange midler pr. ældre over 65 år som i 2012 under SRSF-regeringen.

Kommunernes aftalte serviceudgifter er øget med knap 2 mia. kr. fra 2015 til 2019.

Udviklingen kan bl.a. ses i lyset af, at der er prioriteret markante løft til ældreområdet, fx værdighedsmilliarden og midler til bedre bemanning.

Og så kan jeg ikke lade være med at bemærke, at de aftalte serviceudgifter for kommunerne faldt med knap 3,5 mia. kr. under de S-ledede regeringer.

Det leder mig over til at besvare samrådsspørgsmålene BB og BC, hvor der spørges ind til rapporten "Hjælp til svage ældre", som Ældre Sagen har bestilt ved VIVE.

For det bekymrer mig, at rapporten viser, at antallet af svage ældre, der ikke modtager hjælp, angiveligt skulle være steget til 74.000, når nu regeringen har prioriteret at hæve de aftalte serviceudgifter.

Og som jeg sagde indledningsvis, er det ikke til diskussion: svækkede ældre skal have den hjælp, som de har brug for.

Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti ved de senere års finanslove prioriteret ældreområdet højt. Det har vi jo gjort, fordi vi synes, det er et vigtigt område. Og fordi demografien har betydet flere ældre.

Og jeg synes i den forbindelse, at vi også skal huske, at formanden for KL, Jacob Bundsgaard, roste den aftale, regeringen og KL indgik i sommer om kommunernes økonomi for 2019.

Desuden har regeringspartierne, i forbindelse med behandlingen af F 40 i sidste måned, sammen med Dansk Folkeparti stemt for en vedtagelsestekst, der opfordrer regeringen til at målrette flere midler til ældreområdet i årets økonomiaftale med kommunerne.

Det glæder jeg mig over som ældreminister. Og jeg glæder mig også over, at dette ikke er nyt. Regeringen har sammen med Dansk Folkeparti prioriteret ældreområdet rigtig højt, bl.a. ved de sidste fire års finanslovsaftaler, siden sidste folketingsvalg.

I samrådsspørgsmål BC bliver der desuden spurgt ind til antallet af borgere, der søger om hjælp uden at modtage hjælp.

Det er jo afgørelser, der træffes ude i de enkelte kommuner, og mit ministerium er ikke i besiddelse af opgørelser over, hvor mange borgere, der får afslag af den enkelte kommune, eller om der skulle have været en udvikling i disse tal.

Derimod er der tal for, hvis borgerne er utilfredse med kommunens afgørelse og klager til Ankestyrelsen.

Der er dog ikke noget i Ankestyrelsens tal over klager, der tyder på, at de modtager flere klager end tidligere fra borgere, der har fået afslag på personlig eller praktisk hjælp.

Endelig bliver der i samrådsspørgsmål BC spurgt ind til sundhedsreformens betydning for udviklingen i forhold til at blive visiteret til praktisk hjælp. Og hertil kan jeg svare, at det på ingen måde er en del af sundhedsreformen, at den får betydning for muligheden for at få hjemmehjælp, herunder praktisk bistand.

Den politiske aftale, som regeringen har indgået sammen med Dansk Folkeparti om en sundhedsreform, udspringer af et ønske om at styrke det nære sundhedsvæsen i kommunerne og i almen praksis.

Det er en styrkelse, som også kommer de svækkede ældre til gavn, da vi blandt andet ønsker at styrke behandlingen lokalt og undgå unødvendige indlæggelser på sygehusene.

Afslutningsvis vil jeg endnu engang gentage, at en værdig ældrepleje har min højeste prioritet.

Regeringen og jeg som ældreminister har – med god hjælp fra Dansk Folkeparti – tilført ældreområdet markante løft de senere år. Derfor forventer både jeg og regeringen selvfølgelig også, at de ekstra midler, som kommunerne har fået til området, kommer de ældre til gavn. Ligesom jeg naturligvis både håber og forventer, at kommunerne tager deres ansvar alvorligt i forhold til at sikre ældre en værdig ældrepleje.